

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАВЧАЛЬНО-РЕАБІЛІТАЦІЙНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ІНСТИТУТ»

Факультет

економіки, управління та діджиталізації

Кафедра

фінансів, обліку і оподаткування ім. С.Юрія

ЗАТВЕРДЖЕНО

В.о. декана факультету

 (Коркушко О.Н.)

«30» серпня 2024

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Ризики господарської діяльності

(назва навчальної дисципліни)

освітній ступінь	«бакалавр»
освітньо-професійна програма	«Облік і оподаткування»
шифр і назва галузі знань	07 Управління і адміністрування
шифр і назва спеціальності	071 Облік і оподаткування
назва спеціалізації	
мова викладання	Українська

м. Кам'янець-Подільський
2024 рік

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО:

Навчально-реабілітаційним закладом вищої освіти
«Кам'янець-Подільський державний інститут»
(повне найменування закладу вищої освіти)

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

1. **Тимків А.О.**, к.е.н, викладач кафедри фінансів, обліку та оподаткування
ім. С.Юрія

Робоча програма обговорена та схвалена на засіданні кафедри публічного
управління, менеджменту та інклюзивної економіки

Протокол від «27» серпня 2024_ року № 1 _____

Завідувач кафедри _____ (Тимків А.О.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

«27» серпня 2024 року

1. Мета навчальної дисципліни

1.1. Мета вивчення навчальної дисципліни: Мета вивчення дисципліни «Ризики господарської діяльності» полягає у формуванні в здобувачів теоретичні знання і практичні навички, необхідні для виявлення, аналізу, оцінки та управління господарськими ризиками в різних сферах діяльності. Крім того, навчальна дисципліна дозволяє сформувавши у здобувачів системний підхід до управління ризиками, що є передумовою для ефективного прийняття обґрунтованих рішень в умовах ризику та невизначеності.

Компетентності, яких набувають студенти в процесі вивчення навчальної дисципліни:

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності у сфері обліку, аудиту та оподаткування або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки і характеризується комплексністю й невизначеністю умов.
Загальні компетентності	<p>ЗК01. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК02. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК03. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК04. Здатність працювати автономно.</p> <p>ЗК05. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.</p> <p>ЗК06. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>ЗК07. Здатність бути критичним та самокритичним.</p> <p>ЗК08. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК09. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК10. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК11. Навички використання сучасних інформаційних та комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК12. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p>ЗК13. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.</p> <p>ЗК16. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.</p>
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	<p>СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, робити узагальнення стосовно оцінки прояву окремих явищ, які властиві сучасним процесам в економіці.</p> <p>СК02. Здатність використовувати математичний інструментарій для дослідження соціально-економічних процесів, розв'язання прикладних завдань в сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.</p> <p>СК03. Здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення.</p> <p>СК04. Здатність застосування знань права та податкового законодавства в практичній діяльності суб'єктів господарювання.</p> <p>СК05. Здатність проводити аналіз господарської діяльності підприємства та фінансовий аналіз з метою прийняття управлінських рішень.</p> <p>СК06. Здатність здійснення облікових процедур із застосуванням спеціалізованих інформаційних систем і комп'ютерних технологій.</p> <p>СК07. Здатність застосовувати методики проведення аудиту й послуг з</p>

	<p>надання впевненості.</p> <p>СК08. Ідентифікувати та оцінювати ризики недосягнення управлінських цілей суб'єкта господарювання, недотримання ним законодавства та регулювання діяльності, недостовірності звітності, збереження й використання його ресурсів.</p> <p>СК09. Здатність здійснювати зовнішній та внутрішній контроль діяльності підприємства та дотримання ним законодавства з бухгалтерського обліку і оподаткування.</p> <p>СК10. Здатність застосовувати етичні принципи під час виконання професійних обов'язків.</p> <p>СК11. Здатність демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави</p> <p>СК 13. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.</p>
--	--

1.2. Програмні результати навчання:

Програмні результати навчання	<p>ПРО8. Розуміти організаційно-економічний механізм управління підприємством та оцінювати ефективність прийняття рішень з використанням обліково-аналітичної інформації.</p> <p>ПРО9. Ідентифікувати та оцінювати ризики господарської діяльності підприємств.</p> <p>ПРО25. Визначати випадки, ухвалювати рішення та діяти щодо неприпустимості корупції та професійної недоброчесності у сфері обліку і оподаткування</p>
--------------------------------------	---

2. Опис навчальної дисципліни

1. Найменування показників:

- 1.1. Кількість кредитів – 3
- 1.2. Загальна кількість годин – 90
- 1.3. Кількість модулів – 1
- 1.4. Кількість змістових модулів – 2
- 1.5. Індивідуальне науково-дослідне завдання –

2. Характеристика навчальної дисципліни:

- 2.1. Форма навчання – денна, заочна
- 2.2. Статус навчальної дисципліни – нормативна навчальна дисципліна
- 2.3. Передумови для вивчення дисципліни (перелік навчальних дисциплін, які мають бути вивчені раніше, перелік раніше здобутих результатів навчання) – основи економічної освіти, економічна теорія, менеджмент.

3. Обсяг навчальної дисципліни

3.1. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні основи управління господарськими ризиками

ТЕМА 1. СУТНІСТЬ ТА ЗМІСТ ПОНЯТТЯ ГОСПОДАРСЬКОГО РИЗИКУ

Взаємозв'язок понять «невизначеність» та «господарський ризик». Економічні чинники та функції господарського ризику. Класифікація господарських ризиків. Особливості господарського ризику

ТЕМА 2. ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ГОСПОДАРСЬКИМИ РИЗИКАМИ

Сутність ризик-менеджменту. Принципи управління господарськими ризиками. Еволюція концепцій управління ризиками у діяльності суб'єктів господарювання.

ТЕМА 3. МЕТОДИ УПРАВЛІННЯ ГОСПОДАРСЬКИМ РИЗИКОМ

Сутність, зміст та види методів управління господарськими ризиками. Стратегія і тактика ризик-менеджменту у господарській діяльності підприємств. Формування політики управління господарськими ризиками.

Змістовний модуль 2. Процес управління ризиками

ТЕМА 4. ІДЕНТИФІКАЦІЯ ТА АНАЛІЗ ГОСПОДАРСЬКИХ РИЗИКІВ

Поняття й основні етапи ідентифікації господарських ризиків. Класифікатор ризиків господарської діяльності. Джерела інформації для ідентифікації господарських ризиків. Методи ідентифікації господарських ризиків

ТЕМА 5. ЯКІСНА ТА КІЛЬКІСНА ОЦІНКА ГОСПОДАРСЬКИХ РИЗИКІВ

Методологія оцінки ризиків господарської діяльності. Якісні методи оцінки господарських ризиків. Кількісні методи оцінки господарських ризиків

ТЕМА 6. ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ В УМОВАХ РИЗИКУ

Зміст, поняття і сутність управлінських рішень. Процес підготовки, прийняття та реалізації управлінських рішень. Методи розробки і прийняття управлінських рішень в системі ризик-менеджменту суб'єктів господарювання.

ТЕМА 7. ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ РИЗИКОМ У СФЕРІ ФІНАНСІВ

Методичні рекомендації щодо організації та функціонування систем ризик-менеджменту у фінансово-кредитних установах України. Вартість, дохідність, час і ризик фінансових інвестицій. Ринкові моделі оцінювання систематичного ризику та вартості капіталу.

ТЕМА 8. МЕТОДИ МІНІМІЗАЦІЇ ГОСПОДАРСЬКИХ РИЗИКІВ

Прийоми зниження господарських ризиків підприємства. Організаційні методи мінімізації господарських ризиків. Економічні методи зниження господарського ризику.

3.2. Розподіл у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять, програма навчальної дисципліни

3.2.1. Очна (денна)

1) Програма навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	УСЬОГО	л	пр	сем	лаб	сам.в.	
Змістовний модуль 1.	32	8	-	6		18	

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	УСЬОГО	л	пр	сем	лаб	сам.в.	
Тема 1. Сутність та зміст поняття господарського ризику	10	2	-	2		6	
Тема 2. Основи управління господарськими ризиками	10	2	-	2		6	
Тема 3. Методи управління господарським ризиком	12	4	-	2		6	
Змістовний модуль 2.	58	20	10	2		26	
Тема 4. Ідентифікація та аналіз господарських ризиків	10	4	2	-		4	
Тема 5. Якісна та кількісна оцінка господарських ризиків	12	4	2	-		6	
Тема 6. Прийняття управлінських рішень в умовах ризику	12	4	2	-		6	
Тема 7. Особливості управління ризиком у сфері фінансів	12	4	2	2		4	
Тема 8. Методи мінімізації господарських ризиків	12	4	2	-		6	
РАЗОМ	90	28	10	8		44	

2) Темати та короткий зміст лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин*
1	Тема 1. Сутність та зміст поняття господарського ризику	Взаємозв'язок понять «невизначеність» та «господарський ризик». Економічні чинники та функції господарського ризику. Класифікація господарських ризиків. Особливості господарського ризику	2
2	Тема 2. Основи управління господарськими ризиками	Сутність ризик-менеджменту. Принципи управління господарськими ризиками. Еволюція концепцій управління ризиками у діяльності суб'єктів господарювання.	2
3	Тема 3. Методи управління господарським ризиком	Сутність, зміст та види методів управління господарськими ризиками. Стратегія і тактика ризик-менеджменту у господарській діяльності підприємств.	2
4	Тема 3. Методи управління господарським ризиком	Формування політики управління господарськими ризиками.	2

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин*
5	Тема 4. Ідентифікація та аналіз господарських ризиків	Поняття й основні етапи ідентифікації господарських ризиків. Класифікатор ризиків господарської діяльності.	2
6	Тема 4. Ідентифікація та аналіз господарських ризиків	Джерела інформації для ідентифікації господарських ризиків. Методи ідентифікації господарських ризиків	2
7	Тема 5. Якісна та кількісна оцінка господарських ризиків	Методологія оцінки ризиків господарської діяльності. Якісні методи оцінки господарських ризиків.	2
8	Тема 5. Якісна та кількісна оцінка господарських ризиків	Кількісні методи оцінки господарських ризиків	2
9	Тема 6. Прийняття управлінських рішень в умовах ризику	Зміст, поняття і сутність управлінських рішень. Процес підготовки, прийняття та реалізації управлінських рішень.	2
10	Тема 6. Прийняття управлінських рішень в умовах ризику	Методи розробки і прийняття управлінських рішень в системі ризик-менеджменту суб'єктів господарювання.	2
11	Тема 7. Особливості управління ризиком у сфері фінансів	Методичні рекомендації щодо організації та функціонування систем ризик-менеджменту у фінансово-кредитних установах України.	2
12	Тема 7. Особливості управління ризиком у сфері фінансів	Вартість, дохідність, час і ризик фінансових інвестицій. Ринкові моделі оцінювання систематичного ризику та вартості капіталу.	2
13	Тема 8. Методи мінімізації господарських ризиків	Прийоми зниження господарських ризиків підприємства.	2
14	Тема 8. Методи мінімізації господарських ризиків	Організаційні методи мінімізації господарських ризиків. Економічні методи зниження господарського ризику.	2
Всього			28

3) Теми та короткий зміст семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин*
1	Тема 1. Сутність та	Особливості діяльності підприємств.	2

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин*
	зміст поняття господарського ризику	Зовнішні та внутрішні чинники ризику. Ризики в умовах воєнного стану та глобалізації.	
2	Тема 2. Основи управління господарськими ризиками	Принципи формування системи управління ризиками. Організаційна структура системи управління ризиками. Антикризове управління.	2
3	Тема 3. Методи управління господарським ризиком	Проблеми застосування методів управління господарським ризиком.	2
4	Тема 7. Особливості управління ризиком у сфері фінансів	Управління кредитними ризиками. Управління валютними ризиками. Управління процентними ризиками.	2
Всього			8

4) Теми та короткий зміст практичних занять

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин*
1	Тема 4. Ідентифікація та аналіз господарських ризиків	Особливості ідентифікації господарських ризиків. Процес аналізу ризиків діяльності підприємств.	2
2	Тема 5. Якісна та кількісна оцінка господарських ризиків	Застосування якісних методів оцінки господарських ризиків. Кількісні методи оцінки господарських ризиків: застосування та результати оцінки.	2
3	Тема 6. Прийняття управлінських рішень в умовах ризику	Інформаційні джерела прийняття управлінських рішень в умовах господарської діяльності. Ефективність управлінських рішень.	2
4	Тема 7. Особливості управління ризиком у сфері фінансів	Розрахунок кредитного, валютного, процентного ризику у діяльності підприємств.	2
5	Тема 8. Методи мінімізації господарських ризиків	Лімітування ризиків. Страхування ризиків. Хеджування ризиків.	2
Всього			10

5) Теми та короткий зміст лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин*
-	-	-	-
Всього	-	-	-

б) Теми, що виносяться на самостійне опрацювання, їх короткий зміст

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин*
1	Тема 1. Сутність та зміст поняття господарського ризику	Визначення ризиків у галузях економіки. Макро і мікро рівень виникнення ризиків	6
2	Тема 2. Основи управління господарськими ризиками	Вплив корпоративної культури впливає на сприйняття ризиків. Загальні принципи управління господарськими ризиками для різних видів бізнесу	6
3	Тема 3. Методи управління господарським ризиком	Місце і роль прогнозування у виборі методів управління ризиком. Ефективність традиційних та інноваційних методів управління ризиком.	6
4	Тема 4. Ідентифікація та аналіз господарських ризиків	Ключові відмінності між стратегічним і тактичним аналізом ризиків Основні виклики виникають під час аналізу ризиків у глобальних ланцюгах поставок	4
5	Тема 5. Якісна та кількісна оцінка господарських ризиків	Побудова ефективної системи моніторингу ризиків на основі якісної оцінки. Змішане використання якісних та кількісних методів: вплив на точність оцінки ризиків	6
6	Тема 6. Прийняття управлінських рішень в умовах ризику	Психологічні фактори та їх вплив на прийняття рішень в умовах невизначеності	6
7	Тема 7. Особливості управління ризиком у сфері фінансів	Регулювання фінансового сектору та його вплив на управління ризиками	4
8	Тема 8. Методи мінімізації господарських ризиків	Роль диверсифікації у зменшенні впливу ризиків. Переваги аутсорсингу як інструменту зниження ризиків	6
Всього			44

3.2.2. ЗАОЧНА

1) Програма навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	УСЬОГО	л	пр	сем	лаб	сам.в.	
Змістовний модуль 1.	30	2	-	2		24	

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	УСЬОГО	л	пр	сем	лаб	сам.в.	
Тема 1. Сутність та зміст поняття господарського ризику	30	2	2	2		24	
Тема 2. Основи управління господарськими ризиками							
Тема 3. Методи управління господарським ризиком							
Змістовний модуль 2.	60	2	2			54	
Тема 4. Ідентифікація та аналіз господарських ризиків	60	2	4			54	
Тема 5. Якісна та кількісна оцінка господарських ризиків							
Тема 6. Прийняття управлінських рішень в умовах ризику							
Тема 7. Особливості управління ризиком у сфері фінансів							
Тема 8. Методи мінімізації господарських ризиків							
РАЗОМ	90	4	6	2		78	

2) Темати та короткий зміст лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин*
1	Тема 1. Сутність та зміст поняття господарського ризику	Взаємозв'язок понять «невизначеність» та «господарський ризик». Економічні чинники та функції господарського ризику. Класифікація господарських ризиків. Особливості господарського ризику	2
	Тема 2. Основи управління господарськими ризиками	Сутність ризик-менеджменту. Принципи управління господарськими ризиками. Еволюція концепцій управління ризиками у діяльності суб'єктів господарювання.	
	Тема 3. Методи управління господарським ризиком	Сутність, зміст та види методів управління господарськими ризиками. Стратегія і тактика ризик-менеджменту у господарській діяльності підприємств. Формування політики управління господарськими ризиками.	
2	Тема 4. Ідентифікація та аналіз господарських	Поняття й основні етапи ідентифікації господарських ризиків.	2

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин*
	ризиків	Класифікатор ризиків господарської діяльності. Джерела інформації для ідентифікації господарських ризиків. Методи ідентифікації господарських ризиків	
	Тема 5. Якісна та кількісна оцінка господарських ризиків	Методологія оцінки ризиків господарської діяльності. Якісні методи оцінки господарських ризиків. Кількісні методи оцінки господарських ризиків	
	Тема 6. Прийняття управлінських рішень в умовах ризику	Зміст, поняття і сутність управлінських рішень. Процес підготовки, прийняття та реалізації управлінських рішень. Методи розробки і прийняття управлінських рішень в системі ризик-менеджменту суб'єктів господарювання.	
	Тема 7. Особливості управління ризиком у сфері фінансів	Методичні рекомендації щодо організації та функціонування систем ризик-менеджменту у фінансово-кредитних установах України. Вартість, дохідність, час і ризик фінансових інвестицій. Ринкові моделі оцінювання систематичного ризику та вартості капіталу.	
	Тема 8. Методи мінімізації господарських ризиків	Прийоми зниження господарських ризиків підприємства. Організаційні методи мінімізації господарських ризиків. Економічні методи зниження господарського ризику.	
Всього			4

1) Теми та короткий зміст семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин*
1	Тема 1. Сутність та зміст поняття господарського ризику	Особливості діяльності підприємств. Зовнішні та внутрішні чинники ризику. Ризики в умовах воєнного стану та глобалізації.	2
	Тема 2. Основи управління	Принципи формування системи управління ризиками. Організаційна	

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин*
	господарськими ризиками	структура системи управління ризиками. Антикризове управління.	
	Тема 3. Методи управління господарським ризиком	Проблеми застосування методів управління господарським ризиком.	
Всього			2

2) Теми та короткий зміст практичних занять

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин*
1	Тема 1. Сутність та зміст поняття господарського ризику	Механізм виявлення господарського ризику. Фактори господарського ризику.	2
	Тема 2. Основи управління господарськими ризиками	Формування внутрішніх процедур управління ризиками. Обов'язки ризик-менеджера підприємства. Формування системи ризик менеджменту підприємства	
	Тема 3. Методи управління господарським ризиком	Застосування методів управління господарських ризиків.	
2	Тема 4. Ідентифікація та аналіз господарських ризиків	Особливості ідентифікації господарських ризиків Процес аналізу ризиків діяльності підприємств..	4
	Тема 5. Якісна та кількісна оцінка господарських ризиків	Застосування якісних методів оцінки господарських ризиків. Кількісні методи оцінки господарських ризиків: застосування та результати оцінки.	
	Тема 6. Прийняття управлінських рішень в умовах ризику	Інформаційні джерела прийняття управлінських рішень в умовах господарської діяльності. Ефективність управлінських рішень.	
	Тема 7. Особливості управління ризиком у сфері фінансів	Розрахунок кредитного, валютного, процентного ризику у діяльності підприємств.	
	Тема 8. Методи мінімізації господарських ризиків	Лімітування ризиків. Страхування ризиків. Хеджування ризиків.	
Всього			6

3) Теми та короткий зміст лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин*
-	-	-	-
Всього	-	-	-

4) Теми, що виносяться на самостійне опрацювання, їх короткий зміст

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин
1	Тема 1. Сутність та зміст поняття господарського ризику	Визначення ризиків у галузях економіки. Макро і мікро рівень виникнення ризиків	24
	Тема 2. Основи управління господарськими ризиками	Вплив корпоративної культури впливає на сприйняття ризиків. Загальні принципи управління господарськими ризиками для різних видів бізнесу	
	Тема 3. Методи управління господарським ризиком	Місце і роль прогнозування у виборі методів управління ризиком. Ефективність традиційних та інноваційних методів управління ризиком.	
2	Тема 4. Ідентифікація та аналіз господарських ризиків	Ключові відмінності між стратегічним і тактичним аналізом ризиків Основні виклики виникають під час аналізу ризиків у глобальних ланцюгах поставок	54
	Тема 5. Якісна та кількісна оцінка господарських ризиків	Побудова ефективної системи моніторингу ризиків на основі якісної оцінки. Змішане використання якісних та кількісних методів: вплив на точність оцінки ризиків	
	Тема 6. Прийняття управлінських рішень в умовах ризику	Психологічні фактори та їх вплив на прийняття рішень в умовах невизначеності	
	Тема 7. Особливості управління ризиком у сфері фінансів	Регулювання фінансового сектору та його вплив на управління ризиками	
	Тема 8. Методи мінімізації господарських ризиків	Роль диверсифікації у зменшенні впливу ризиків. Переваги аутсорсингу як інструменту зниження ризиків	
Всього			78

4. Форми та методи викладання, навчання і оцінювання

4.1. Форми та методи викладання, навчання: Лекції, практичні заняття; консультації, самостійна робота, індивідуальна робота, робота у групах; підготовка і презентація проектів; дистанційне навчання з використанням системи Moodle; комп'ютерні засоби навчання: онлайн курси/платформи, web-конференції, вебінари.

4.2. Форми та методи поточного контролю: Поточне усне та письмове опитування; презентація результатів виконаних завдань; оцінювання результатів виконаних індивідуальних практичних завдань; стандартизовані тести; оцінювання результатів самостійної роботи; модульні контрольні роботи.

4.3. Форми та методи підсумкового контролю: залік.

5. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є:

- залік;
- стандартизовані тести;
- командні проекти;
- аналітичні реферати;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- розрахункові роботи;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

6. Розподіл балів, які отримують студенти

6.1. Шкала оцінювання з навчальної дисципліни у балах за всі види навчальної діяльності (шкала Інституту), яка переводиться в оцінку за шкалою ECTS та у чотирибальну національну (державну) шкалу:

Сума балів за шкалою Інституту	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Іспит	Залік
90-100	A (відмінно)	Відмінно	Зараховано
82-89	B (дуже добре)	Добре	
75-81	C (добре)	Задовільно	
65-74	D (задовільно)		
60-64	E (достатньо)	Незадовільно	Не зараховано
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)		
1-34	F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)		

6.2. Розподіл вагових коефіцієнтів за змістовими модулями оцінювання складових поточного та підсумкового контролю результатів навчальної діяльності студентів з вивчення нормативних і вибіркового дисциплін:

6.2.1. Розподіл вагових коефіцієнтів для заліку (для денної форми навчання):

Залік:

Змістовий модуль №1			Змістовий модуль № 2 Рейтингова (підсумкова) оцінка за змістовий модуль 2, враховуючи поточне опитування)				Рейтингова (підсумкова) оцінка з навчальної дисципліни (100 балів)	
40 %			60 %				100	
T1	T2	T3	T4	T5	...	T8		

6.2.2. Розподіл вагових коефіцієнтів для заліку (для заочної форми навчання):

Залік:

Змістовий модуль								Рейтингова (підсумкова) оцінка з навчальної дисципліни (100 балів)
МКР та підсумкова оцінка за змістовий модуль, враховуючи оцінку за захист навчального матеріалу, що виноситься на самостійне вивчення								
100 %								100
T1	T2	...	T4	T5	T6	...	T8	

7. Критерії оцінювання складових поточного контролю навчальної діяльності студента

7.1. Компетенції (знання, уміння та навички), продемонстровані на навчальних заняттях (практичних, семінарських, лабораторних, враховуючи знання з тем, що виносяться на самостійне опрацювання) оцінюються за 100-бальною системою.

Оцінка в балах (за 100-бальною шкалою) за всі види навчальної діяльності	Критерії оцінювання
98-100	Студент має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; розв'язує складні проблемні завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; уміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію; займається науково-дослідною роботою; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої здібності й нахили; використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в нестандартних умовах.
94-97	Студент володіє узагальненими знаннями з навчальної дисципліни, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв'язувати проблеми, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності (диспути, круглі столи тощо); спроможний за допомогою викладача підготувати виступ на студентську наукову конференцію; самостійно вивчити матеріал; визначити програму своєї пізнавальної діяльності; оцінювати різноманітні явища, процеси; займає активну життєву позицію.
90-93	Студент володіє глибокими і міцними знаннями та використовує їх у нестандартних ситуаціях; може визначати тенденції та суперечності різних

Оцінка в балах (за 100-бальною шкалою) за всі види навчальної діяльності	Критерії оцінювання
	процесів; робить аргументовані висновки; практично оцінює сучасні тенденції, факти, явища, процеси; самостійно визначає мету власної діяльності; розв'язує творчі завдання; може сприймати іншу позицію як альтернативну; знає суміжні дисципліни; використовує знання, аналізуючи різні явища, процеси.
86-89	Студент вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання у дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; чітко тлумачить поняття, категорії, нормативні документи; формулює закони; може самостійно опрацювати матеріал, виконує прості творчі завдання; має сформовані типові навички.
81-85	Знання студента досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; вміє аналізувати, робити висновки; відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак з окремими неточностями; вміє самостійно працювати, може підготувати реферат і обґрунтувати його положення.
75-80	Студент правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, оперує базовими теоріями і фактами, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; за допомогою викладача може скласти план реферату, виконати його і правильно оформити; самостійно користуватися додатковими джерелами; правильно використовувати термінологію; скласти таблиці, схеми.
70-74	Студент розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхнево аналізувати події, ситуації, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання під час розв'язування розрахункових завдань за алгоритмом, користуватися додатковими джерелами.
65-69	Студент розуміє сутність навчальної дисципліни, може дати визначення понять, категорій (однак з окремими помилками); вміє працювати з підручником, самостійно опрацювати частину навчального матеріалу; робить прості розрахунки за алгоритмом, але окремі висновки не логічні, не послідовні.
60-64	Студент володіє початковими знаннями, здатний провести за зразком розрахунки; орієнтується у поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі.
50-59	Студент намагається аналізувати на основі елементарних знань і навичок; виявляє окремі властивості; робить спроби виконання вправ, дій репродуктивного характеру; за допомогою викладача робить прості розрахунки за готовим алгоритмом.
35-49	Студент мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні „так” чи „ні”; може самостійно знайти в підручнику відповідь.
1-34	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих термінів, фактів без зв'язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді „так” чи „ні”.

7.2. Оцінювання індивідуального навчально-дослідного завдання

здійснюється за 100-бальною системою.

7.3. Оцінювання модульних контрольних робіт здійснюється за 100-бальною системою.

7.4. Оцінювання захисту навчального матеріалу, що виноситься на самостійне вивчення для студентів заочної форми навчання здійснюється за 100-бальною системою.

7.5. Оцінювання іспиту здійснюється за 100-бальною системою.

8. Інструменти, обладнання, програмне, методичне забезпечення навчальної дисципліни

Робоча програма (розглянута та схвалена на засіданнях кафедри). Плани занять, конспекти лекцій. Перелік основної та додаткової літератури. Навчально-наочні посібники, технічні засоби навчання тощо. Комплекс контрольних робіт (ККР) для визначення залишкових знань, з дисципліни, завдань для обов'язкових контрольних робіт. Методичні розробки для проведення окремих занять.

9. Рекомендовані джерела інформації

9.1. Основна література

1. Ризик-менеджмент: конспект лекцій для студентів спеціальності 073 "Менеджмент" першого бакалаврського рівня / Г. В. Демченко. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2021. 74 с.
2. Боровик М. В. Ризик-менеджмент : конспект лекцій для студентів магістратури усіх форм навчання спеціальності 073 – Менеджмент / М. В. Боровик ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. 65 с.
3. Мороз В.М. Ризик-менеджмент : навч. посібник для студ. спец. 281 «Публічне управління та адміністрування» / В.М. Мороз, С.А. Мороз. Харків : НТУ «ХПІ», 2018. 140 с.
4. Боровик М. В. Ризик-менеджмент : конспект лекцій для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 073 – Менеджмент / М. В. Боровик ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2023. 63 с.
5. Балджи М.Д. Економічний ризик та методи його вимірювання. Навчальний посібник. Харків: Промарт, 2015. 300 с.
6. Управління ризиками: Навчальний наочний посібник [Електронний ресурс]: навч. посіб. для студ. спеціальності 073 «Менеджмент» / М.О. Кравченко, К.О. Бояринова, К.О. Копішинська; КПІ ім. Ігоря Сікорського. Електронні текстові дані (1 файл: 18 Мбайт). Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 432с.

9.2. Додаткова література

7. Старостіна А.О., Кравченко В.А. Ризик-менеджмент: теорія та практика: Навч. посіб. К.: ІВЦ «Видавництво «Політехніка», 2004. 200 с.
8. Мамчин М.М., Мних О.Б., Паробецька І.М. Управління ризиками в логістиці: конспект лекцій. Львів: Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2009. 153 с.
9. Логістика невиробничої сфери: Управління ризиками в логістиці : навчальний посібник/ Л. О. Мажник, В. О. Письмак. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016. 164 с.
10. Донець Л. І., Шепеленко О. В., Баранцева С. М., Сергєєва О. В., Веремейчик О. Ф. Обґрунтування господарських рішень та оцінювання ризиків. Навчальний посібник / За заг. ред. Донець Л. І. К.: Центр учбової літератури, 2012. 472 с.
11. Фисун В. І., Ярова Г. М. Страхування. Навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2011. 232 с.
12. Кучеренко В.Р., Карпов В.А., Карпов А.В. Економічний ризик та методи його вимірювання: Навчальний посібник. Одеса, 2011. 199 с.

13. Houndmy Lee (2022) Risk Management: Fundamentals, Theory, and Practice in Asia.

14. Dvan der Waal & V. Versluis Introduction to risk management Main principles of the risk management process URL: <https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/project-result-content/cb343a20-d186-46e7-952e-2d3b2f600dff/PermIntroToRM.pdf>

15. Тимків А.О., Сидор Г.В., Савків У.С. Управління ризиками зовнішньоекономічної діяльності в умовах війни. Науковий вісник ІФНТУНГ. Серія : «Економіка та управління в нафтовій і газовій промисловості». 2022. № 2 (26). С. 110–116

16. Volodymyr Korneev, Oleksandr Dziubliuk, Andrii Tymkiv, Volodymyr Antkiv, Nataliia Kucherenko Banking Sector Stability and Economic Development: Assessment of Risks and Efficiency. Economic Affairs, Vol. 68, No. 03, pp. 1679-1688, September 2023

9.3.Інформаційні ресурси

17. Управління ризиками: процес, план, етапи, методи та стратегії. BizMag Ukraine. URL: <https://bizmag.com.ua/upravlinnya-ryzykamy/>.

18. Управління ризиками підприємства (ERM): основні компоненти, переваги, інструменти та найкращі практики. Visure Solutions. URL: <https://visuresolutions.com/uk/alm-guide/управління-ризиками-підприємства/>.

19. Управління ризиками. Академія бізнесу ЕУ. URL: https://www.eu.com/uk_ua/services/academy/risk-management.

20. Послуги з управління ризиками. Deloitte Україна. URL: <https://www2.deloitte.com/ua/uk/pages/risk/solutions/risk-services.html>.

21. Система управління ризиками: як ефективно налаштувати. Integrity. URL: <https://integrity.com.ua/systema-upravlinnya-ryzykamy-yak-nalashtuvaty/>